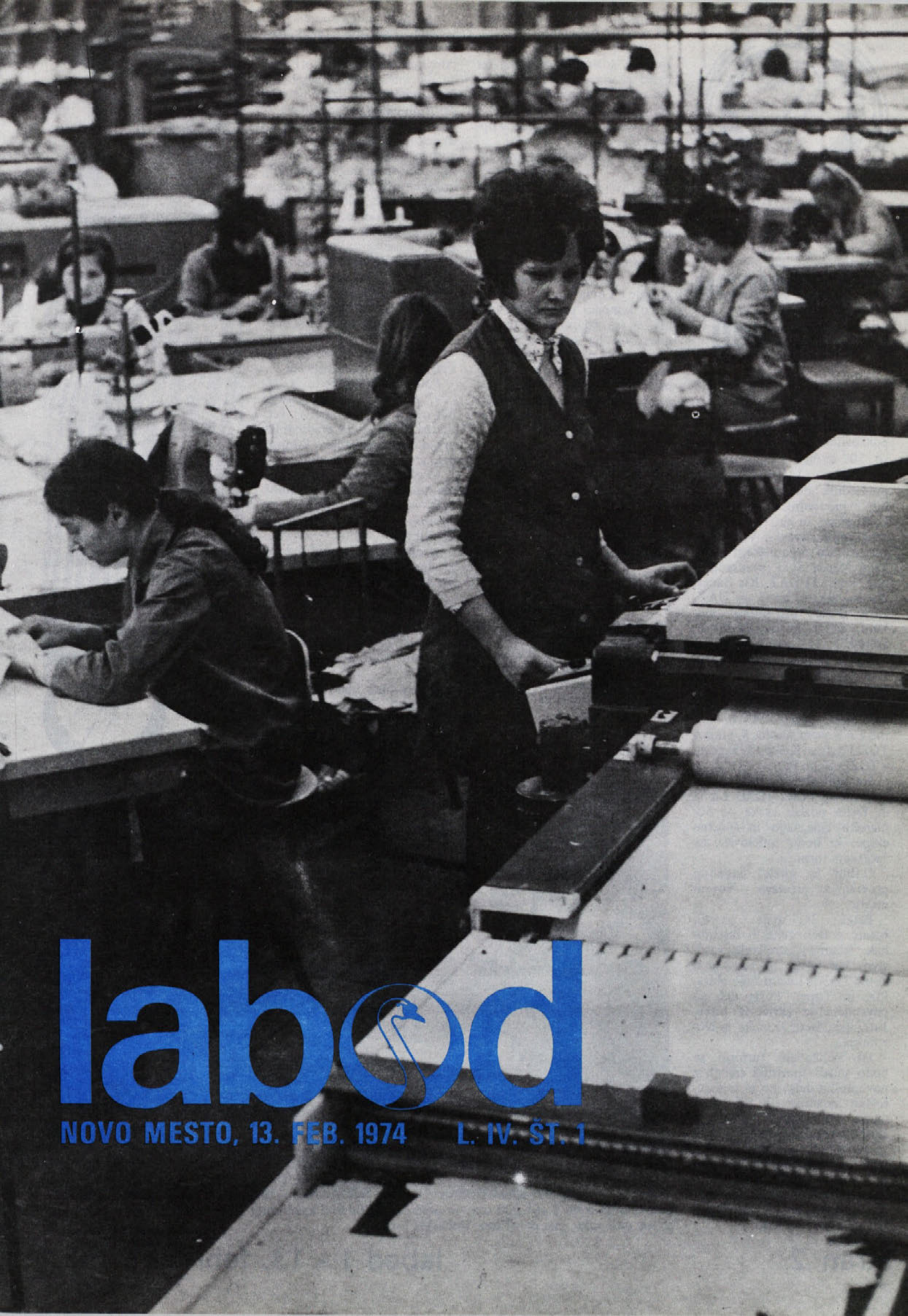

labod

NOVO MESTO, 13. FEB. 1974

L. IV. ŠT. 1

kako bomo praznovali

1. februarja 1974 se je sestel pokroviteljski odbor za proslavo 50. letnice Laboda. Odbor sestavljajo: Lidija Šentjunc, predsednik odbora, Olga Vra bič, predsednica republiške konference za družbeno aktivnost žensk, Ivanka Vrhovčak, predsednica republiškega sindikata, Marija Suhi, predsednica obč. konf. za DAŽ, Ria Bačer, članica sekret. konf. za DAŽ, Uroš Dular, predsednik obč. konf. SZDL in Lojzka Potrč, Labod.

Odbor je sklenil, da bo centralna proslava 25. maja 1974 v Novem mestu.

Proslave po TOZD bodo v naslednjih dneh: 24. in 25. maja v Novem mestu, 4. julija v TOZD Libna Krško, 8. avgusta v TOZD Delta Ptuj.

Na centralno proslavo v Novem mestu bosta TOZD Libna in Delta poslali vsaka po 50-člansko delegacijo in športne ekipe, ki bodo sodelovale na športnem turnirju.

Odbor je sprejel naslednji program za proslavo v Novem mestu:

Petek, 24. maja: športni turnir v treh ženskih disciplinah: roket, streljanje, gasilstvo. Na turnir so povabljeni aktivni ZMS iz tovarn srajc Mura, PIK in Toper. Poleg njih so povabljeni še aktivni iz Lisce, Jutranjke, Beti, Kometa in Novoteksa.

Po končanem turnirju se bodo mladi športniki srečali z novomeško delavsko in srednješolsko mladino ob tabornem ognju. To srečanje naj bi bilo istočasno tudi centralna proslava novomeške mladine za dan mladosti. Srečanje bo na hribu za tovarno. Tega dne bomo odprli zgodovinsko razstavo razvoja tovarne in tehnologije šivanja srajc v 50 letih.

Popoldne bomo odprli tovarno za ogled občanom.

Sobota 25. maja: ob 10 h sprejem gostov in delegacij ter ogled razstave; ob 11 h pričetek proslave z naslednjim sporedom:

- pozdrav predsednika skupnega DS,
- govor generalnega direktorja,
- govor pokroviteljice Lidije Šentjunc,
- izročitev plakete Novega mesta in odlikovanj,
- kulturni program,
- podpis sporazuma o financiranju gradnje zdravstvene postaje v Ločni.

Po končani proslavi bo piknik za vse zaposlene in povabljen. Če bo lepo vreme, bo proslava na prostem, pred vhodom v tovarno, piknik pa na našem športnem igrišču. V primeru slabega vremena pa bosta proslava in piknik v prostorih novega skladišča.

Ob tem jubileju bodo delavci prejeli tudi spominska darila, in sicer: zlate broške (moški prstane) tisti, ki so v podjetju zaposleni nad 15 let; bronaste plakete tisti, ki so v podjetju 10 – 15 let; pismene plakete tisti, ki so v podjetju nad 5 let.

V vseh treh TOZD in skupnih službah so ustanovljene komisije za odlikovanja, ki bodo skupaj z organi upravljanja predlagala za državna odlikovanja naše najboljše delavke in delavce. Komisija je na podlagi zakonskih določil podrobneje opredelila kriterije za podelitev naslednjih odlikovanj:

1. Medalja dela
- a) najmanj 5 let delovne dobe v podjetju;

b) trajno nadpovprečno doseganje delovnih rezultatov; preseganje normativov dela; posebna prizadevnost pri delu na delovnem mestu; nesebična in disciplinirana izpolnjevanja delovnih nalog in zadolžitve;

c) zgleden odnos do delovnih sredstev in sodelavcev; prizadevnost in razvijanje dobrih tovariških odnosov v službi, oddelkih, brigadah itd., osebni zgled, zgleden odnos do delovnih sredstev in sredstev za delo;

d) aktivno sodelovanje v organih upravljanja in pri delu družbenopolitičnih organizacij; večkratno članstvo v organih upravljanja podjetja; članstvo v organih družbenopolitičnih organizacij in v društvih v podjetju.

2. Red dela z rdečo zastavo, z zlatim in srebrnim vencem

Poleg kriterijev iz tč. 1. še:

a) aktivno delovanje v organih upravljanja podjetja; večkratna izvolitev za predsednike organov upravljanja, komisij, organov itd.;

b) aktivno delovanje v organih upravljanja družbenopolitičnih skupnosti; izvolitev za odbornika, poslanca, člana svetov itd.;

c) aktivno delovanje v zbornicah, združenjih, društvih. (Ur. list SFRJ št. 40/73).

Ti kriteriji veljajo tudi za druga odlikovanja.

Pri spominskih darilih in odlikovanjih bodo enakovredno zastopani tudi upokojeanci tovarne.

V teh dneh bodo DS TOZD razpravljali tudi o denarnih nagradah zaposlenim. Njihove sklepe bomo objavili v naslednji številki časopisa.

LOJZKA POTRČ

Letos bomo sešili 3.400.000 srajc in predelali 6.800.000 kvadratnih metrov blaga! Veliko srajc bodo prijele naše roke, mar ne! (Foto: Dolenjski list)

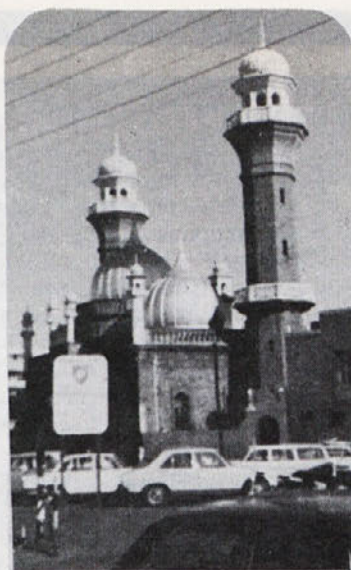
Ni časa niti prostora, da bi lahko opisal vtise, ki sem jih dobil, ko sem v začetku decembra skupaj z drugimi predstavniki konfekcij in Jugotekstila službeno potoval v Kenijo, da bi tam proučili možnosti izvoza in izgradnje konfekcijskega kombinata.

Naj za lažjo presojo povem, da Kenija leži v jugovzhodni Afriki in je po površini dvakrat večja od Jugoslavije ter ima okrog 9 milijonov prebivalcev. Podnebno moramo ločiti tri področja: obalno ob Indijskem oceanu, srednje visoko višavje od 1500 – 1800 m nadmorske višine, kjer je tudi glavno mesto Kenije Nairobi (nad 500.000 prebivalcev), in gorati neporasičeni svet, ki je pretežno vulkanskega izvora. Najvišji vrh je 5200 m visoki Mountkenija.

Kenija je velika izvoznica bombaža, čaja, kave, sisala, banan, zadnje čase pa tudi mesa.

Srednje visoko višavje ima izredno ugodno klimo. Povprečna temperatura se giblje med 20 in 27 stopinj Celzija. Deževje je močnejše v jeseni in spomladi. Na leto imajo dve žetvi. Prebivalstvo je temne polti, le nekaj 10.000 priseljencev je belcev, ki živijo pretežno v večjih mestih.

Dežela je gospodarsko in industrijsko nerazvita. Toda kljub temu srečamo v glavnem mestu življenje treh obdobjev: super urejen novi del glavnega mesta, ki prekaša življenje evropskih mest, del mesta, ki se je razvilo, ko so pred 60 leti kolonialisti osvajali Afriko, in del mesta, ki pripada življenju in navadam črnega prebivalstva; črnici v

vtisi iz dežele sonca in večne pomladi

glavnem živijo v plemenih in še niso sprejeli civilizacije. Po tem je najbolj znano plemo Masai, ki

živi na jugu Kenije tik pod vznožjem najvišje gore v Afriki Kilimandžarom (5898 m nadmorske višine). To plemo, pa tudi več drugih plemen, ima še nomadski način življenja. Živijo v puščavskih predelih v savanah, prav tam, kjer je največ levov, nosorogov, slonov, divjih goved in druge divjačine.

Glavno mesto Kenije leži okrog 80 km južno od ekvatorja, torej na južni polobli. Komaj slabih 8 ur je bilo treba, da smo z največjim letalom Boeing 747, ki sprejme 345 potnikov, brez pristanka preleteli okrog 6.000 km od Londona do Nairobi.

Jutranja zora in večerna zarja sta mnogo krajši kot pri nas. Sonce sije močnejše, tako da gre v začetku težko brez sončnih očal. Zjutraj in zlasti zvečer se ustvarja spekter različnih barv, ki spremenijo podobo dežele, da ima človek občutek, kot da so savane pozelenele.

Čestokrat se pojavi privid, fatamorgana, ko v poščavi „vidiš“ jezero.

Vtise, ki jih človek dobi, ko iz -21 stopin C, kolikor je bilo ob odhodu na Brnikih, v dobrih 8 urah prileti v deželo večnega sonca, pomladi in cvetja, kjer je bila temperatura + 22 stopinj /torej 45 stopinj C razlike/, je res težko popisati. Edinstveno je doživetje, ko iz ekvatorja gledate najvišja vrhova Afrike, ki sta večno pokrita s snegom in ledom. Poseben je občutek, ko se sam znajdeš tako daleč od domovine med samimi črnici, ki so na prvi pogled vsi enaki.

Toda vsak dan so mi bili bližji in vse bolj sem spoznaval, da kljub njihovi gospodarski neraz-

vitosti in primitivnosti le niso tako nekulturni, nedostopni in podobno, kot si človek predstavlja iz knjig in filmov o črni Afriki. Ti ljudje so naravni, prišrčni, hvaležni življenju in naravi, česar dostikrat ne doživijo med najbolj civiliziranimi. Ob tem se človek opravičeno vpraša: „Kdo živi zares najbolj srečno?“

Naš glavni namen je bil ugotoviti možnosti poslovnega sodelovanja s Kenijo. O tem bomo napisali posebno poročilo. Naj povem, da je v Keniji 18 tovarnih sracij, od katerih pa nobena nima nad 100 zaposlenih. Pretežno šivajo moški, ker je delovne sile na pretek. Krojač zasluži okrog 55.000 starih din na mesec, brigadir okrog 160.000 S din, „kreator-modelar“ pa preko 300.000 S din. Le redki so socialno zavarovani, ker to ni obvezno. Cenejša srajca stane okrog 7.000 S din, boljša pa do 40.000 S din. Za podobno srajco kot je naša montgomeri (2 žepa s poklopci in paletami) porabijo preko 2 uri delovnega časa. Delajo le v eni izmeni. Ker je v tem višinskem predelu ugodna temperatura – med 20 in 27 stopinjami C – ne potrebujejo kurjave in ne ventilacije, saj je dovolj naravno prezračevanje. Zaradi tega je gradnja objektov cenena.

Kenija je med vzhodnoafriškimi državami najbolj razvita in zato tudi odskočna deska za ta velika področja. Čeprav je Kenija komaj 10 let izpod kolonialne oblasti, je danes tam že mnogo italijanskih, francoskih, nemških, angleških, holandskih pa tudi jugoslovanskih (Krka, Iskra, TAM, Emona itd.) in drugih družb, ki gradijo industrijo, asfaltirajo ceste (PUT Sarajevo) in si tako ustvarjajo kupno moč za svoje industrijske izdelke. V zameno pa kupujejo bombaž, sisal, čaj in druga naravna bogastva te dežele.

Več milijonov nezaposlenih rok čaka na delo. Ti bodo slej ali prej ob hitrem razvoju tehnike postali armada potrošnikov. In premisliti velja, ali ni tudi podjetje Labod zainteresirano za ta razvoj.

ZDRAVKO PETAN

Kimathi street v Nairobi

Sindikalna organizacija v Delti je organizirala v januarju šahovski turnir. Posamezna kola se bodo odigrala: 1. kolo je bilo 25. 1. 1974, 2. kolo marca 1974, 3. kolo maja 1974, 4. kolo avgusta 1974 in 5. kolo oktobra 1974. Po prvem kolu vodi Ervin Steger (5 točk), slede: Franc Kmatec (4), Stane Golc (2,5), Slavko Zunkovič (0,5), Jože Vajda (0), Ivan Csek (0).

volitve so pred nami

Volitve članov delegacij bodo od 15. do 25. marca. Volilne enote so krajevne skupnosti na terenu in TOZD v delovni organizaciji. Ne bomo volili enega ali več odbornikov, temveč 5 – 10-članske komisije.

značilnost delegatskega sistema in delegatskih razmerij

Uresničevanje delavčeve osnovne pravice in izpolnjevanje njegove osnovne dolžnosti da neposredno, enakopravno in demokratično odloča o pogojih in rezultatih svojega dela, da neposredno ureja skupna družbena vprašanja, je osnovno vodilo, na katerem sloni delegatski sistem, in je hkrati osnovna naloga, ki naj jo ta sistem in delegatska razmerja pomagajo uresničevati.

Osnovno načelo je, da delovni ljudje izvršujejo te svoje pravice in dolžnosti ne kot neorganizirani posamezniki, temveč

jih opravljajo povezani in združeni v svojih TOZD, kjer delajo, in na terenu, kjer prebivajo.

Klasičnega odbornika in poslanca, ki sta bila največkrat še vedno predvsem splošna politična predstavnika svojih volilcev, bodo zamenjale delegacije delovnih ljudi, organiziranih v TOZD. Te delegacije bodo temelj in sestavni del skupščin družbenopolitičnih skupnosti. (Če pa se bomo tako dogovorili in tako zapisali v statute TOZD, bodo te delegacije kot neke vrste „delavski sveti za zunanje zadeve“ opravljale po pooblastilu delovnih ljudi tudi vse druge funkcije in naloge v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v drugih samoupravnih organih, v katerih se bomo delovni ljudje sporazumevali in dogovarjali o reševanju skupnih vprašanj. Ustava daje možnosti za tak dogovor).

Ko govorimo o uresničevanju delegatskih odnosov, mislimo na posebno obliko neposredne demokracije, na posebno neposredno izoblikovanje vsebine družbenih odločitev, kadar je formalno neposredno odločanje nemogoče. Delegatski sistem označujemo torej kot sistem odnosov v družbenem upravljanju, za katerega je značilno, da ljudje sodelujejo v procesu odločanja na določenih ravneh neposredno po svojih delegatih oziroma delegaciji kot celoti.

Ves sistem povezovanja delegatov in delegacij, ki se bodo iz vseh temeljnih samoupravnih skupnosti srečevale v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in v drugih samoupravnih organizmih in s tem omogočale kar najboljšo in najhitrejšo povezanost samoupravnih skupnosti na vseh ravneh v skladno delujočo celoto, naj pripomore tudi, da se bo razvijala zavest o medsebojni odvisnosti samoupravnih skupnosti, zavest o tem, da delo in položaj sleherne skupnosti dopolnjuje celoto in da lahko le z dobrim gospodarjenjem, ustvarjalnostjo in odgovornostjo sleherne družbene celice hitreje napreduje celotna družbena skupnost. Samoupravni socialistični sistem se mora potrditi tudi po tem, da je sposoben zagotoviti optimalen razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela in kar najhitreje izboljševati splošne življenjske, izobraževalne, kulturne socialne, zdravstvene in druge razmere delovnih ljudi.

katere temeljne samoupravne skupnosti bodo oblikovale delegacije?

Oglejmo si zdaj najprej, kje, v katerih temeljnih samoupravnih skupnostih bodo delovni ljudje v skladu s pravico do samoorganiziranja oblikovali in volili svoje delegacije (137. člen osnutka ustave SRŠ.)

Najprej jih bodo oblikovali vsi delovni ljudje v TOZD. Na visokih in drugih šolah sooblikujejo delegacije poleg zaposlenih tudi študentje in dijaki, ki imajo volilno pravico, in to na način, ki bo določen z zakonom.

Organizirani v skupnosti in v druge oblike združevanja bodo nadalje oblikovali svoje delegacije kmetje, obrtniki, ljudje s svobodnimi poklici itd.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje v delovni skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, ter aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, ki bo določen z ustavo in zakonom.

Končno oblikujejo delegacije tudi delovni ljudje v krajevnih skupnostih.

kako bomo oblikovali delegacije v tozd

Izhajati moramo iz načela, da se delovni človek s pomočjo svojega delegata oziroma delegacije sporazumeva in dogovarja za zadovoljevanje vseh tistih svojih interesov in potreb, ki jih lahko zadovolji le skupaj z drugimi zunaj svoje TOZD. Torej se posameznik s pomočjo delegacije vključuje v celotni proces sporazumevanja, družbenega dogovarjanja in odločanja, zato je logično in prav, da bo delegacija sestavljena tako, da bo na kar najbolj uspešen in avtentičen način zagotavljala prisotnost TOZD povsod tam, kjer se interesni njenih članov zadovoljujejo in kjer se upravlja s sredstvi, ki jih ta TOZD ustvarja in namenja za razširjeno reprodukcijo, za skupne in za splošne družbene potrebe.

Vsaka TOZD mora zato najprej čimbolje spoznati potrebe svojega razvoja, svoj lastni položaj v združenem delu in v svoji ožji oziroma širši družbenopolitični skupnosti. Spoznati mora svoje posebnosti, svoje interese, potrebe in naloge in nato tem nalogam, potrebam in interesom ustrezno oblikovati delegacijo.

Luči „Laboda“ v Novem mestu (Foto: Mikulan)

kdo naj bo delegat, kako ga bomo izbirali, kakšna bo njegova vloga in kakšna bo vloga delegacije

Delegat naj bo čimbolj pristen, pravi, avtentičen zastopnik delovnih ljudi in njihovih interesov. Z njimi dela in živi ter neposredno z njimi doživlja vso življenjsko stvarnost, iz katere rastejo njihovi skupni interesi in potrebe. Je njihov odposlanec, izvoljen in pooblaščen, da jih zastopa pri sporazumevanju z drugimi skupnostmi pri družbenem dogovarjanju in odločanju.

Če upoštevamo teh nekaj načel, potem je skorajda nemogoče, da bi delegacija kot celota ne zajela vseh TOZD: od neposrednih proizvajalcev do strokovnjakov, od žensk do moških in od mladih do starejših.

Izjeme in omejitve, ki so predvidene v osnutku ustave, so naslednje (141 člen osnutka ustave SRS):

- v delegacijo TOZD ne morejo biti izvoljeni delovni ljudje na vodilnih delovnih mestih v tej organizaciji, ki po ustavi ne morejo biti člani delavskega sveta ali drugega ustreznega organa upravljanja;

- nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delegacije.

Upošteva se torej bistvena načela, ki naj bi veljala za izbor delegatov, in pa dejstvo, da bomo slehernega delegata volili „doma“, v svoji TOZD, kjer nam je bližji, kjer ga bolje poznamo po njegovi delovni praksi, po delovnih rezultatih in tudi po njegovih čisto človeških lastnostih, nam dajejo tudi večjo možnost izbire. Odslej bodo manj pomembne nekatere kandidatove lastnosti, ko je le-ta večkrat zaradi velikosti volilne enote in pretežno predstavniškega sistema moral biti široko popularen, dober govornik itd. Bolj bodo v ospredje stopile druge njegove lastnosti: delovna vnema in sposobnost, volja zavzeti se za uresničevanje skupnih ciljev in se stalno usposabljal za te naloge, čut odgovornosti itd.

delegatova odgovornost

Nadvse pomembna sestavina delegatskega razmerja je delegatova odgovornost. Glede na vsebino in značaj delegatovega mandata je delegat seveda najprej odgovoren delovnim lju-

Predsednik republike Josip Broz Tito si je z velikim zanimanjem ogledoval naše izdelke na zagrebškem velesejmu v Zagrebu leta 1967 (Foto: arhiv LABODA)

dem v svoji TOZD in svoji delegaciji, poleg tega pa je preko organa, v katerem deluje, nujno odgovoren tudi širši družbeni skupnosti.

Delegatova odgovornost sega v vse faze dogovarjanja in odločanja:

- odgovoren je v fazi spoznavanja objektivnih, avtentičnih interesov v TOZD,

- odgovoren je v fazi soočanja teh interesov, dogovarjanja in odločanja v skupščini in

- odgovoren je v fazi uveljavljanja sprejetih dogovorov v TOZD.

najpomembnejše funkcije in način delovanja delegacije

Povedali smo že, da delovni ljudje preko svojih delegacij – kot neke vrste delavskega sveta „za zunanje zadeve“ – vsebinsko neposredno in organizirano uresničujejo svoje pravice in dolžnosti pri opravljanju funkcij in nalog skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Tako določa ustava. Hkrati pa ustava omogoča, da delovni ljudje pooblastijo delegacije tudi za izvrševanje drugih svojih nalog in funkcij, kar med drugim pomeni, da se je mogoče s pomočjo delegacije sporazumevati in dogovarjati o reševanju cele vrste drugih skupnih vprašanj.

V tako opredeljeni njeni funkciji je torej glavna naloga delegacije sodelovati pri oprede-

ljevanju stališč, predlogov, pobud in pri oblikovanju interesov v svoji TOZD, da bi jih posamezen delegat iz delegacije nato moral predložiti in uskladiti z drugimi interesi.

Delegacija sodeluje preko svojih delegatov na ta način v celotnem delu in odločanju skupščine družbenopolitične skupnosti.

In kako se v TOZD oblikujejo stališča, predlogi, pobude itd.?

Za to je seveda več možnosti, ki jih bo treba opredeliti v statutu TOZD. V njem bo treba zapisati:

- da ob vseh najpomembnejših vprašanjih (ki bi jih bilo treba, vsaj temeljna, konkretno naštetih) zavzemajo stališča vsi delovni ljudje, bodisi na zboru delovnih ljudi, na referendumu ali s pomočjo drugih oblik neposrednega odločanja;

- nadalje bo treba zapisati, kdaj lahko delegacija zavzema stališča skupaj z delavskim svetom oz. svetom krajevne skupnosti ali z drugim ustreznim samoupravnim organom ali tudi s posameznimi samoupravnimi komisijami itd. Najbrž bo glede na jutrišnjo razširitev potreb po aktivnem vključevanju vsake TOZD v vse družbeno življenje potrebno ustanoviti ob obstoječih še vrsto drugih samoupravnih organizmov in delovnih teles za obravnavanje posameznih vprašanj (na primer za izobraževanje in štipendiranje, za pokoj-

ninsko in invalidsko zavarovanje, za kulturo, za kadrovske politike itd.) ali pa – kjer in kadar je mogoče – sedanje svete, komisije in odbore zadolžiti še z dodatnimi nalogami;

- ob nekaterih vprašanjih pa bo stališča lahko sprejemala tudi delegacija sama, zlasti takrat, ko bo treba konkretizirati in izvajati že dogovorjeno politiko in usmeritev.

Ker se zasedanja skupščin (in drugih organov) ne bo udeleževala delegacija, pač pa delegat iz njenega sestava, je njena druga pomembna naloga prav ta, da določi delegata za sodelovanje na posameznih sejah v skupščinah (in drugod). Rekli smo že, naj bi bil to tisti delegat, ki je za obravnavana vprašanja najbolj družbeno usposobljen. (Osnutek zvezne ustave pa omogoča tudi bolj stalnega delegata.)

Ob tem pa velja izreči takoj pomembno opozorilo! Čeprav bo imela praviloma vsaka TOZD svojo delegacijo, pa ne bo mogla imeti vsaka svojega samostojnega mesta niti v zborih občinske skupščine, kaj šele v republiški skupščini in tudi ne svojega samostojnega delegatskega mesta v skupščinah posameznih samoupravnih interesnih skupnosti.

Zato bo potrebno združevati delegacije, da si pridobe eno delegatsko mesto v tem ali v onem skupščinskem organu.

**osnovna organizacija
ZK je prisotna v življenju
in delu tozd**

Organizacija ZK v TOZD Libna je bila ustanovljena 20. 4. 1973 in je štela ob ustanovitvi 6 članov. Že na ustanovnem sestanku smo obravnavali tri kandidate za sprejem v članstvo ZK, ki so bili kasneje tudi sprejeti.

Člani ZK so aktivno vključeni v vsa dogajanja v naši TOZD. Delujejo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Posebno se zavzemajo za dvig delovne storilnosti, boljše kvaliteto naših izdelkov ter delovne discipline.

Ker smo pred VII. kongresom ZKS in X. kongresom ZKJ, razpravljamo o osnutku resolucije za VII. kongres ZKS, v kateri so nakazane smernice za delo in nadaljnji razvoj naše družbe in družbene ureditve. Na sestanku organizacije smo razpravljali tudi o možnih delegatih za VII. kongres ZKS. Med predvidenimi možnimi kandidati je tudi članica naše organizacije tov. Dragica Stanič.

Sprejeli smo tudi naslednji okvirni program dela:

- povečati moramo število članov ZK,
- naše bodoče delo mora biti usmerjeno na idejno, politično in organizacijsko utrjevanje organizacij ZK,
- vključevali se bomo v dogajanja v občini in izven nje,
- skupaj z občinskimi komitejem bomo organizirali politična predavanja,
- vsak član ZK mora aktivno delovati v družbenopolitičnih organizacijah,
- ker je v našem kolektivu zaposlenih 95 odst. žensk, ki so pretežno mlade delavke, bomo pripravili razgovor z borko XIV. divizije tov. Emo Muser o pohodu XIV. divizije na Štajersko,
- intenzivno se moramo vključiti v priprave na skupščinske volitve.

V tem programu so nakazane le osnovne smeri našega delovanja. Zavzetost, ki vlada med nami, je porok, da bomo ta program tudi uresničili.

ANGELCA KOFOL

Nič koliko gostov je že bilo pri nas. Tile pa so verjetno opravili najdaljšo pot: japonska državna delegacija leta 1968 (Foto: arhiv LABODA)

tudi pri varstvu korak naprej

Na vseh področjih dela je opaziti napredovanje v znanosti in tehniki, predvsem pa se trudimo, da bi človeka v čim večji meri razbremenili fizičnega dela. Uvajamo najrazličnejše avtomatizirane delovne priprave in naprave, v samih proizvodnih procesih pa so delovni postopki prilagojeni tako, da je napor čim manjši. Poleg tega se strokovnjaki vedno več ukvarjajo z varovanjem okolja in zaščito narave.

Kljub vsemu napredku in dosežkom znanosti pa je človek v delovnem procesu nepogrešljiv in najdragocenejša vrednota, zato mu je potrebno zagotoviti varna in zdrava delovna mesta. Ravno zaradi pomembnosti varnega dela je varstvo pri delu pri nas urejeno z zakonom, in sicer od zvezne ustave do internega pravilnika o varstvu pri delu, ki ga vsaka delovna organizacija priredi zase.

Za pravilno in uspešno izvajanje varstva pri delu pa je potrebno, da je vsak na svojem delovnem mestu seznanjen s pravica-

mi in dolžnostmi na tem področju, zlasti vodilni in vodstveni delavci.

Zaradi zahtev in potreb po varnem delu je bil v preteklem mesecu organiziran seminar o varstvu pri delu za vodstvene kadre TOZD Ločna in Libna. Z vsebino predavanj so bili slušatelji seznanjeni s programi, ki so jih prej dobili, predaval pa je ing. Edo Frantar, vodja službe varstva pri delu pri gradbenem podjetju Pionir, Novo mesto.

Samo predavanje je potekalo v obliki razgovora in odgovaranja na vprašanja slušateljev. Slušatelji so opravili preizkus znanja o varstvu pri delu z reševanjem testov.

Prvi seminar je bil v TOZD Ločna; udeležilo se ga je 16 slušateljev od 22 vabljenih. Udeležba v TOZD Libna je bila popolna; 24 slušateljev.

Vsi, ki so opravili preizkuse, bodo prejeli potrdilo o uspešno opravljenem preizkusu znanja iz varstva pri delu, ki velja za dobo enega leta.

MILAN RIFELJ
referent za varstvo pri delu

26. 1. 1974 je bila v Delti letna konferenca sindikalne podružnice. Predsednica tov. Cirila Ivčetič je poročala o delu podružnice v enoletnem obdobju.

Izvedli smo nadomestne volitve v izvršni odbor sindikalne podružnice. Izvoljenih je bilo 5 delegatov v medobčinsko sindikalno konferenco in 20 kandidatov za delegacije svetov pri skupščini občine Ptuj.

praznovanje novega leta v tozd libna krško

Že nekaj dni pred zaključkom starega leta smo se dogovarjali, kako bi ga najlepše praznovali in zaključili.

Navado, da smo postavili na dvorišču tovarne okrasno smrečico, smo morali opustiti zaradi močne redukcije električne energije, ki je prav v tem času močno pestila naše gospodarstvo.

Kljub temu smo želeli, da bi bil zadnji dan v letu drugačen, lepši in prijetnejši od ostalih. Odločili smo se, čeprav nismo mogli več povabiti otrok naših mater, da nas vseeno obišče dedek Mraz. Za malčke je darilne pakete izročil njihovim mamicam.

Tudi na otroke naših pokojnih sodelavk tov. Zobaričeve, Peterčičeve in Vračunove nismo pozabili. Obiskali smo jih na njihovih domovih, jim izročili darila in se z njimi pogovarjali. Res je, da izgube, ki je nastala v njihovih srcih ob izgubi dragih mamic, ni mogoče nadomestiti z darili, vendar bomo srečni, če smo jim z našim obiskom na domu polepšali njihovo vsakdanje življenje.

Z novoletnimi voščili smo zaželeli srečno novo leto tudi vsem našim upokojencem.

DRAGICA VAHČIČ

živa dejavnost sindikata

Srečanja „srajčarjev“ so vedno prijetna. Ne samo za mlade! Na sliki: podelitev priznanj v Muri leta 1972

kitajska se odpira svetu

Do pred nekaj leti LR Kitajska ni posegala v mednarodno konkurenco glede tkanin, pletenin in konfekcioniranih tekstilij, čeprav je bila že od nekdaj važen izvoznik surove svile, svilenih tkanin in kašmirske volne. Da bi se prilagodila ogromnemu naraščanju lastnih potreb po tekstilu, je začela razvijati tudi tekstilno industrijo, medtem ko je prej dolgo časa dajala prednost izgradnji težke industrije in kmetijstva.

Celotna kitajska proizvodnja znaša 5 milijard metrov tekstila, kar je pri 800 milijonih ljudi skromna številka in ustreza kakim 20 odst. poprečne porabe na prebivalca v evropskih deželah.

Vendar je v teku že velika sprememba, saj se prebivalci

Kitajske — posebno še otroci — ob praznikih poleg znanih enotnih oblačil vedno bolj pogosto oblačijo v pisane potiskane tkanine, ukrojene po meri. Izбира tekstila je vedno večja in vsebuje zdaj že preko 100 tipov tkanin. Njihovo okno v svet je izvozni velesejem v Kantonu, kjer najdemo široko izbiro blaga z modernimi vzorci in barvami, popelinov, tkanin za srajce in bluže, denima (blago za kavbojske hlače), flanele, žameta, velveta itd.

Pri tem ne smemo pozabiti, da je bila enotna obleka v zadnjih desetletjih edina možnost, s katero so pokrivali velikansko porabo tekstila v okviru gospodarsko možnega minimuma. Za modno pestrost enostavno ni bilo pogojev.

V kitajski tekstilni industriji so plače za moške in ženske med 50 in 100 yuani (1 yuan je 54 ameriških centov), torej med 22 in 45 dolarji na mesec. Takim plačam morajo seveda ustrezati nizki življenjski stroški.

Eden za tri! Avtomat je avtomat. Tudi nagajati zna za tri. Na sliki: skupina avtomatov v TOZD Ločna (Foto: S. Mikulan)

novi upokojeanci delte

V minulem letu so nas po dolgoletnem sodelovanju zapustili in odšli v zasluženi pokoj (številka v oklepaju pomeni skupno delovno dobo):

	od tega v Delti:
Marija Fegus (30)	22 let
Jožefa Femec (31)	22 let inv. upok.
Muharem Kolonič (30)	11 let inv. upok.
Štefka Vidovič (12)	12 let inv. upok.
Maks Brečič (33)	20 let
Marija Ornik (33)	19 let
Franc Hauzar (35)	18 let
Marica Jurgec (28)	21 let
Anica Lačen (25)	19 let inv. upok.
Nada Zelenko (32)	25 let
Otilija Vait (21)	2 leti
Avugst Štulc (29)	2 leti

Delta jim ni bila samo podjetje, kjer so bili zaposleni in kjer so si z delom služili svoj kruh, bila jim je drugi dom. Tudi v tistih časih so ostali v Delti, ko so jim drugod nudili večjo plačo in boljše delovne pogoje, ali pa so jih vabili prijatelji in dobri znanci. Med nami so preživeli lep del svojega življenja. Skupaj smo preživljali slabe in dobre čase, bili smo ena velika družina.

Vsem izrekamo iskreno priznanje za njihovo dolgoletno sodelovanje in jim želimo še mnogo prijetnih srečanj z našim kolektivom.

MARA PROSNIK

V letošnjem letu, ko so pred nami volitve, sprejem nove ustave in nova organiziranost sindikata, se je sindikat TOZD Libna aktivno vključil v delo. Udeležili smo se posvetovanja o pripravah na volitve v Kostanjevici 16. 1. 1974; organiziral ga je občinski sindikalni svet. Ob tej priliki smo bili tudi zadolženi, da skupaj z Lisco, TOZD Senovo, izvolimo delegata v republiško konferenco sindikata tekstilne industrije in usnarstva.

V razgovoru s predstavniki Lisce je bila izražena želja, da bi nas ob priliki obiskali in izmenjali z nami izkušnje. Obiskali so nas 21. 1. 1974.

Na skupnem sestanku obeh IO OOS, kateremu smo prisostvovali prav vsi člani obeh IO, sta bila tudi oba direktorja. Sklenili smo, da prvi mandat pripada Labodu.

Goste je zanimalo, kako imamo urejeno družbeno prehrano, prevoze, stanovanjsko politiko, kakšni so OD itd. Marsikaj jih je presenetilo in nad marsikatero rešitvijo so bili navdušeni. Povebali so nas, naj jih obiščemo na Senovem. Ogledali so si tudi nove proizvodne prostore.

3. januarja pa smo imeli razširjeno sejo IO OOs, na kateri smo evidencialno možne kandidate za volitve v letošnjem letu. Ker je pred nami praznovanje 8. marca, smo izvolili tudi odbor za pripravo in izvedbo praznovanja. Zanimivo je, da so v odpor vključeni prav vsi moški člani kolektiva.

Dvema članicama našega kolektiva smo odobrili pomoč v znesku 500 din za vsako, ker sta obe socialno ogroženi in materi samohranilki.

Našega sestanka se je poleg direktorja TOZD Libna udeležil tudi generalni direktor Labodov. Petan.

LIDIJA HOČEVAR

na rob kvaliteti

Preveč napak storimo v tem hitrem delovnem tempu. Veliko takih za katere ni opravičila. Te, ki so „rezultat“ našega dela, preveč pogosto prepuščamo v oceno potrošniku.

Ne potrebujemo samo lepe modele, modne vzorce in pravočasno izdelavo srajc po delovnih nalogih. Za nas je pomemben izdelek, ki združuje vse navedene lastnosti, oplemenitene z našim natančnim in kvalitetnim delom. Pri tem moramo imeti vsi enake zasluge. Spomnimo se na Tylorjevo misel: Prodajati je enako pomembno kot proizvajati!

Letos, ko praznujemo 50-letnico, bi kazalo kvaliteti posvetiti še posebno skrb. Pa ne samo zaradi jubileja. Zaradi tradicije in zaradi perspektive vseh nas, ki smo združeni v tovarni perila Labod.

IVAN ŽOHAR

Leto 1973 je bilo v naši družbi proglašeno za leto kvalitete. Tej zvezni akciji smo se pridružili tudi mi, delavci Laboda. Za svoje prizadevanje smo prejeli laskavo priznanje: bronasto plaketo, ki sedaj krasi naše vitrine. Prav bi bilo, da se pri svojem vsakodnevem delu vedno znova zavzemamo, da to priznanje sproti opravičujemo.

Novembra lani so se trije naši trgovski zastopniki udeležili ekskurzije v Švici. V Bernu so se pogovarjali s svojimi stanovskimi kolegi. Ti so jih seznanili z delovanjem mednarodne organizacije trgovskih zastopnikov, z načinom izobraževanja, z raziskovanjem tržišča itd. V St. Gallenu so si ogledali podjetje Migros. Podjetje je organizacijsko na izredni višini. V Krenzlingu so obiskali najnovejši market, urejen po elektronskem sistemu. Market ima 40 televizijskih kamer, ki prenašajo sliko v poseben prostor. Tatovom je odzvonilo! Za to skrbita še dva poklicna detektiva.

Klub Deltinih upokojencev nam je poslal pisemce, v katerem se Labodu zahvaljuje za izkazano pozornost ob novem letu. Tudi mi jim želimo še obilo zdravja in srečanja v njihovi matični TOZD in v podjetju.

Proslava 50-letnice je pred nami! Kako se bomo odrezali na športnem tekmovanju? Aktivni ZM razmišljajo o tem, da sestavijo močnejše skupne ekipe. Samo glejmo, da jih bomo pravočasno uigrali!

V TOZD Ločna bodo v teh dneh preuredili krojilnico. Novost je nov polavtomatski polagalni stroj. Za ta stroj bodo prilagojene polagalne mize, saj morajo biti široke 140 cm.

Podjetje Dominvest je po naročilu izdelalo zazidalni načrt stanovanjskega predela za tovarno v Novem mestu. Končno smo le dobili idejno rešitev zazidave na že odkupljenem zemljišču. Upamo, da bo zazidava končno le stekla. Načrt je razobešen na oglasni deski.

Zvezni zavod za patente je po dveh letih raziskavah ugotovil, da za zaščito naše blagovne značke Tip-ton ni ovir. Naši znački je najbolj podobna značka Tip-top firme J. F. Scholten, ki je registrirana tudi za srajce.

Kontroli kvalitete blaga se obetajo boljši časi. Naročena sta dva stroja za pregledovanje blaga. Zanimivo je, da nam bo stroja izdelala tekstilna tovarna Novoteks iz Novega mesta, namenjena pa sta za TOZD Ločna in Delta.

Na občnem zboru Strelske družine v TOZD Delta, ki je bil dne 12. januarja, se je zbralo dvajset najbolj aktivnih strelcev. Na zboru so se pogovorili o svojem dosedanem delu in sprejeli program dela. Na zboru so izrekli posebno pohvalo ženski strelski ekipi, ki je osvojila 1. mesto na občinskih sindikalnih igrah. Zavzeli so se tudi za večjo masovnost pri tem športu in za več srečanj med TOZD.

V naslednjem obdobju bo vodil družino odbor v sestavi: Čeh Franc, Golc stane in Korošec Darinka.

Na sestanku osnovne organizacije ZK v tovarni v Novem mestu sta bili 1. februarja ustanovljeni v skladu z 9. členom statuta ZKS dve osnovni organizaciji ZK: ena v TOZD Ločna in druga v skupnih službah. Organizacije ZK v Labodu bo v bodoče povezoval svet ZK tovarne, sestavljen iz po 2 članov iz vsake organizacije. Za prvi ustanovni sklic sveta je bil zadolžen sekretariat organizacije ZK v TOZD Ločna.

V letu 1973 smo v tovarni v Novem mestu prvič presegli plan odvzemov krvi. Planirali smo 70 odvzemov, vseh pa je bilo 73. Pri tem je zanimivo to, da je v celem letu dal kri iz skupnih služb le en delavec — Stane Kavšek.

labod

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne perila LABOD Novo mesto, izhaja vsako drugo sredo v mesecu v nakladi 1500 izvodov. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož. Tehnični urednik: Marjan Moškon. Stavek, filmi in prelom — ČZP Dolenjski list, tiska — KNJIGOTISK, Novo mesto